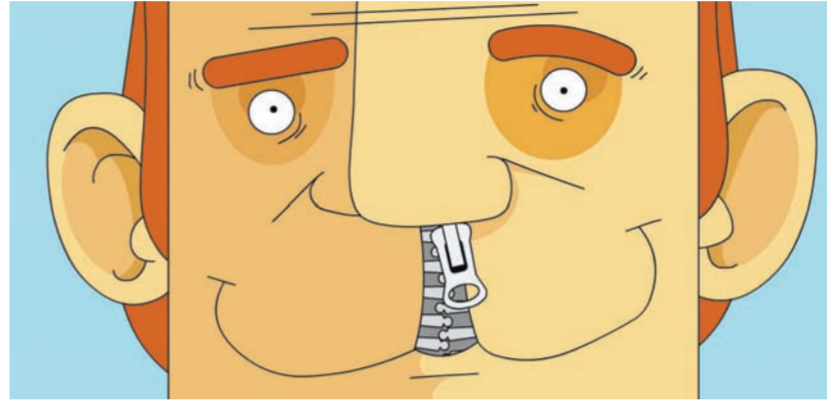

למה יש שקע מתחת לאף?

היתית לעצמי: מהו תפקידו האבולוציוני של השקע שבין השפה העליונה לאף, אם בכלל? מה מקורו? עמית

עמית היקר,

שמו של השקע החיני הוא "פילטרום", שזה שקי אהבה בלטינית. הוא מעטר, במידה זו או אחרת, את פרוצפוס של יונקים רבים, ולא נראה שיש לו תפקיד מיוחד. הפילטרום, בדומה לטבור, הוא סוג של צלקת. מוכרת מהי תהליכים המופלאים שעברו עליך ברחם. הפרצוף שלך הוא סוג של פאול, ולוקח לו בערך חודש וחצי (מתחילת ההיריון) להתחבר. חתיכת פרצוף אחת צומחת מהי חלק העליון של הראש שלך כלפי מטה, ועוד ארבע חתיכות צומחות משני הצידיים כלפי המרכז. בשלב הזה אתה בערך בגודל גרגר אורז וקשה מאד להבחין בינך לבין עובר של יונק אחר. אבל או החתיכות מתקרבות ומסי תובכות ומתחברות זו לזו - כמו רובר טריק בהילוך אטי. אפשר אפילו למצוא באינטרנט סרטוני אלטרסאונד שמראים את התהליך המופלא הזה. במקום שבו שלוש החתיכות העליונות (אחת מלמעלה

ואחת מכל צד) נפגשות ומתאחות, נותר שקע קטן - הפילטרום. אם חלקי הפאול לא נפגשים ברגע הקריטי, הם לא מתחברים. התוצאה היא שפה שסועה - מום מולד שבו במקום פילטרום מופיע שסע שמחבר את חלקי האף והפה. המום הזה, בדרגות חומרה שונות, מופיע בערך אחת ל-700 לידות. כיום אפשר לתקן אותו בעזרת ניתוח, אך התדירות הגבוהה שלו ממשיכה להוכיח עד כמה מסובך להרכיב פרצוף.

איך מאז תחילת צחצוח השיניים החידקים לא פיתחו עמידות לכימיקלים במשחה?

שמואליק היקר, אני חושש שאתה מצחצח שיניים מסיבה הלא נכונה. עליך לזכור ששפה שלך הוא המקום המטנף ביותר בגופך - גרוע אף מהפתח שבקצה השני. זו

כניסת הספקים הראשית של הגוף, ולא משנה כמה חידקים תהרוג, תמיד יבואו עוד. וחידקים מתרבים במהירות אדירה אם יש להם מזון ומי קום מוצלח לגור בו. בהתאם, מטרת הצחצוח אינה להרוג חידים, קים, אלא להרעוב אותם. ובעיקר לגולל מהם את הסוכר שבעזרתו הם נצמדים לשיניים וממסים את הציפוי שלהן - מה שמאפשר להם לחפור בהן חורים שהם גם מקום טוב לגור בו וגם מלכודת לשירי מזון. המשיחה היא תוספת שולית. בחלק מהי משחות יש קוטלי חידקים, וברובן יש פלואוריד שמקשה את הציפוי הטבעי של השן. אבל פלואוריד יש גם במי הברז שלך. תפקידן העיקרי של משחות השיניים הוא לעזור בניקוי ולהוסיף לחוויה טעם וריח. גם אם כולנו נצחצח ממש ממש טוב, החידקים לא יפתחו חסינות. לכל היותר הם ילמדו לאכול משהו אחר במקום שאריות מזון. ולך תרע אילו צרות הם יעוללו או.

שאלות לבלדד השוחי: askbldad@callist.co.il

על מה השדיים חושבים?

הידע המועט על החזה הנשי הוא מקור הסקסיזם

סערה לא קטנה גרמה תמונת השער של המגזין "טיים" - לא זאת שמכתירה את המלך ביבי, אלא זאת שהציגה אם מיניקה את ילדה בן הארבע, העומד על שרפרף כדי שיוכל להגיע ליעדו. העיתונים והרשתות החברתיות געשו התייחסויות וביקורת, קצת כמו ב"שיר השכונה" של לפני 50 שנה: פתאים כולם מגלים ש"היא לובשת כבר את זה".

אולי המקום שבו שחרור האשה צריך להתחיל הוא הסתר מעטה הסתורין מהשדיים. המדע יודע היום יותר על הרכבו הכימי של יין אדום מאשר על ההרכב של חלב אם

מעניין לעצור ולחשוב רגע על מקור ההתרגשות. אחרי הכל, מה יותר טבעי מאם המיניקה את בנה? האם גילו של הילד הוא שהצית את הוויכוח, או שעצם חשיפת החלק המסוים הזה בגוף הוא שמשך את תשומת הלב? האומנם המיקוד הוא בפוליטיקה ויחסי הכוחות שמאחורי נוהגי ההנקה, או שמא מדובר בשאלה על גידול ילדים, או מוסר - או משהו אחר? קל לחשוב על עוד ועוד נימוקים שכי לתגנים, אך העובדה שביסוד הרברים פשוטה: השדיים מאוד מעניינים אותנו. החזה הוא מאבירי הגוף היחידים שלא מוקדשת להם כרטיספלינה מדעית נפרד (אין "רופא שדיים" כמו שיש רופא

עיניים, אוזניים, כליות ואפילו רופא לפי הטבע - פרוקטולוג). אבל מחוץ לדיי סציפלינה המדיצינית מוקדשת לשדיים תשומת יוצאת דופן. הם מנסי האבולוציה, הם מה שהפך אותנו ואלפי מיני בעלי חיים אחרים ליונקים, ובכמה שפות אפשר לקשור בין המילה לאם (mama) לשמה של בלוטת החלב (mammary). פלורנס וויליאמס, כתבת מדע נחשבת במגזין "Outside" האמריקאי, בחרה לייחד את ספרה החדש לשדיים, העובדים שעות נוספות, מזינים עוללים, מעניקים להשראה, מכתיבים אופנות וביגוד ומרשכים כל כך הרבה תשומת לב, בין אם הם חשופים, מכוסים או מציצים ממשחוף - וכל זאת, מתברר, כשהידע שלנו עליהם חלקי ואקראי, ושרב בו הנסתר על הגלוי. השר, אומרת וויליאמס בספרה, שממפה את הידוע, הלא ידוע והנחקר בנושא, ראוי להרבה יותר תשומת לב.

החזה הנשי אכן מרכזי לתפיסת סוּת יופי ומשיכה מינית, אך הוא נהנה מהמעמד הזה רק בחלק מהתרבויות, ורק בתקופות מסוימות. יש מי שמקדישים על פניו חלקי גוף אחרים כגון האוזניים או הצוואר, אבל לאלה אין מבנה כה מורכב, הדורש הנדסה ייחודית לפריטים שבהם מלבישים אותן, ולא חלים בהם שינויים כה מעניינים לאורך זמן. בעוד שיעור הנישים הבהרות להיניק הולך ומצטמק בערב לם המודרני, תשומת הלב לחזה רק גדלה והולכת. החזה הנשי, מספרת וויליאמס, מוגדר ומקוטן בעזרת סכיני מנתחים ושי תלים, כנראה חשיבותו לתפיסת העצמי של נשים צעירות כה רבה עד שתעשייה

שלמה ניונה מהתחום. הוא צומח יותר ויותר מוקדם, ולפי נתוניהם של יצרני לבוש תחתון הוא גם גדל לאורך זמן. גם ההבדל בין החזה האנושי לזה של חיות אחרות מעניין: שדיים מרופדי שומן יש רק לנקבות המין האנושי. בעוד שהרנ"א שלנו משותף ב-98% עם זה של השימפי נות, השדיים שייכים ל-2% שהם מותר האדם מהבהמה.

וויליאמס מוסרת את הפרטים, בין היתר, כדי לעזור להסיר מעל השדיים את העמימות המיטית שאופפת אותם. היכרות עם תכונותיו, עם פרטים כגון כמות החלב האדירה שתינוק יונג ממנו, והמבנה שמאפשר את היניקה, או עם העובדה, לדוגמה, שרקמות השר השומי ניות הן מקום הצטברות לרעלים מזיהומי אוויר ומזון, חשובות לכל אשה - וגם לכל גבר. אחרי הכל, תופעת סרטן חזה אצל גברים הולכת ומתגברת. וראוי להפנות גם אליה הרבה יותר תשומת לב, רגישות ותקציבים.

אולי, יותר מאשר תמונה פרובוקטיבית, המקום שבו שחרור האשה והמשפחה צריך להתחיל הוא הדימיסטיפיקציה של החזה הנשי. המדע יודע כיום יותר על הרכבו הכימי של יין אדום מאשר על ההרכב של חלב אם. וכל עוד זה המצב, אין פלא שהיחס אל השר ומה שבו דומה לסגירה נבערת. הגיע הזמן לבחון לעומק את השדיים, ולא רק מהסיבות הבולטות והמוכרות מאלהיהן.

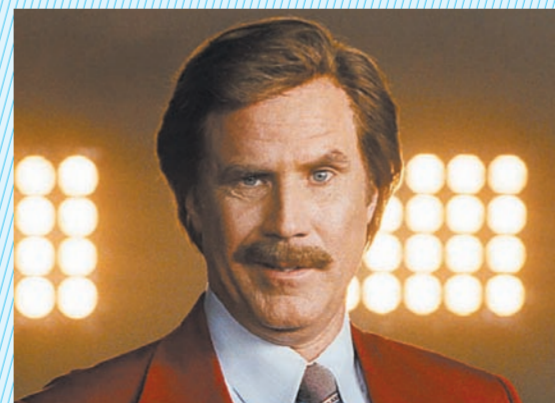
רפואי רפאלי הוא ראש מרכז שניא לחקר האינטרנט באוניברסיטת חיפה sheizaf.rafaeli.net

1

כלכלה: תרמית היין הגדולה
ספקנות בריאה היא תכונה הרחיקת בסצינת היינות הנדירים, שמאופיינת באספנים עשירים, סנובים ותחרותיים. כשכך נראה כר המרעה הטבעי של התעשייה, אף אחד לא מתפלא לגלות שכמה מהשילטונים הטובים בעולם חגים מסביב כמו עופות טורפים שמחפשים את הפראיר הבא. בינו יורק מגזין מגוללים פרשיית תחמנות כזאת, מהמסעירות שתקראו עליהן בזמן הקרוב, הישר מלב הביזנס הזה.

<http://is.gd/Ufd8Nu>

סרט: והרי הקאמבק

לפני חודשים ספורים הגיח וויל פארל בדמותו של גיש החדשות רון בורגנדי לתוכנית של קונאן אובריאן, והודיע על סרט המשך ליוהרי החדשות ("Anchorman"), מהסרטים המצחיקים בהיסטוריה. מאז המעריצים באטרף, וכעשי מגיע הטריוויר שמוכיח שכוחה של חברות Frat Pack עדיין במוחנה.

<http://is.gd/wfmdAG>

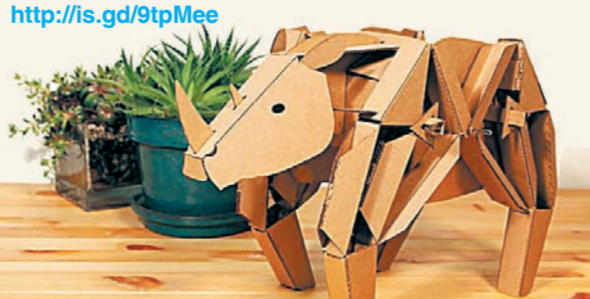
מדע: לעזאזל הגרביטציה

3 ZeroN הוא שמו של פרויקט חדש ומפלא ממעבדת המדיה של MIT, ובמרכזו דבור מתכת קטן וזרזף. השדות המגנטיים שמאפשרים את הפלא מחוברים למחשב, והתוצאה היא מתקן פיזי תלת-ממדי חדש ומלא אפשרויות מסעירות, כמחוגם בסרטון המתק.

<http://is.gd/uGts7L>

4

מיזם: יצורים ארציים
קרנף, גירף ופיל מקרטון עומדים במרכז פרויקט DIY מתוק בשם "Kinetic Creatures". כל חיה מגיעה כקטן להרכבה עצמית, עם מנוע מכני קטן שגורם להן לזוז בתנועות מגושמות ושובות לב. גם ההרכבה נראית קלה בצורה חשודה. עדיין בשלבי מיומן ביקיטסטארט.

<http://is.gd/9tpMee>

5

למשד: שרון איקון
בשנות השישים של המאה הקודמת קשה היה לחמוק משעון הקיר הפשוט של יבם. מפעלים, משרדים, מוסכים, בתי ספר - בכלום נתלה השעון העגול שהתגאה בקווים נקיים ועליונים שהפכו אותו לאיקון. עכשיו גם אתם יכולים להשיג לעצמכם פיסת היסטוריה למשד, באדיבות רפרודוקציה מדויקת במחיר דולר. 235

<http://is.gd/jkGBFo>

6

נוסטלגיה: גיימבו בדפדפן
אם גדלתם על גיימבו והרגשנתם תמיד שאין לכם מספיק משחקים, הנה הזדמנות לתיקון. האמולטור הגרובי הזה מבטיח שעות של הנאה והתרגשות בגון הרטר, עם אוסף הקלאסיקות של הימים ההם - מסופר מריו וסדרת דונקי קונג המלאה ועד רוארד ראש קוואאון ווריר. תענוג לגימרים קוואאליים.

<http://is.gd/VlyqKZ>

7

ארוחת בוקר: של אלופים

כמו שהובטח כאן בעבר, בחודשים שקודמים לאלכימפיאדה תורגש עליה במספר האיטמים הקשורים בה. אז הנה: "Eat London 2" הוא מהדורה מעודכנת של ספר מ-2007 שמספר כל מה שצריך לדעת על מטעות אוכל בעיר. זוכני פיש אנד צ'יפס, מעדניות בוטיק ושוקי איכרים משגעים. חובה ליזאיים להרפתקה בקיץ. 20 ליש"ט.

<http://is.gd/3q07Dn>

